

האומר פרק שלישי קידושין

צג א ממי פרק י מהל' מקוואות הל' ו טור
ש"ע י"ד סי' רל ענין ע"ל
צד ב ממי פ"ו מהלכות
ביאת מקדש הל' י:
צה ג ממי שם הל' א:
צו ד ממי שם הלכה י:
צז ה ממי פ"ט מהל'
אקרי ביאה הל' טו
טו"ש"ע אה"ע סי' ח ענין
א ב ג:
צח ו ממי שם פט"ו
הלכה ב טו"ש"ע שם
ענין ד:
צט ז ממי שם הל' א
טו"ש"ע שם סימן ד
ענין י:
ק ה ממי שם הל' ד
טו"ש"ע שם סימן ח
ענין ה:

אמר רבי טרפון משל לעומד ומקריב ע"ג גבי המזבח. וא"ת מאי משל הוא זה הרי במשל אפי' נודע שפסול היה בשעת עבודה אפי' עבודתו כשרה^א כדמוכח בסמוך מקרא וצ"ב הא' גוונא גבי מקוה אם נמצא שמדלתו היתה תחלה בטעות טהרותיו טמאות למפרע אפילו לר' טרפון^ב ואורי' דבתרמי פליגי פליגי בטוהרות שנעשו על גביו למפרע מר אזיל בתר חזקה דמקוה ומר אזיל בתר חזקה דלדס וצ"ל נודע חקרן המקוה למפרע^ג ופליגי נמי בטמא שטבל במקוה ולאחר זמן נודע שיהי חסר באומה שעה שטהומוטו טהרות למפרע ואהא מימי המשל^ד ופליגי נמי במקוה שטבל זה כהן ועד עבודה וצ"ל עדים והעידו שיהי המקוה חסר קודם הטבילה רבי טרפון אומר כשיהי העבודה מידי דהוה אכן גרושה וכן חלוה ואהא קמי המשל^ה:
שלח ואחוי. מרגום של ופסטי ושלח (ויקרא א) מלאך יש להוכיח לכל דבר שיכול להתזכר עד א' נאמן עליו ואפילו עד א' מכחשו:
ולזרעו אחריו בין זרע כשר בין זרע פסול. זרע פסול. זרעו שמימי מכליתין (דף 7.) אמר זרע אין לה אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מניין ת"ל וכו' משמע דלשון זרע לא משמע אלא כשר וי"ל דשאי הכא זרעו מיותר דהוה מלי למיכתב ולצניו שהרי צבנות לא שייך צרית כהונה ולכן דרשין מיניה אפילו זרע פסול אלא התם אינו מיותר שהרי התם יש^ו לו צב כמו צן:
כל מקום שיש קידושין ויש בו וכל מקום שיש קידושין ואיזה זה זה הבא ע"ל אחת מכל העדיות שבתורה. נראה לר"י דהך סתמא אמיא כרבי שמעון התימני דאמר בסוף פ' החולין (יבמות מט.) יש מנזח מחייבי כריתות ולא מחייבי לאוין וכה"ג קאמר הכ"ז ועוד נראה לר"י דהלכה כי הך סתמא אפי' דלא כה סתמא אחרינא צבימות (דף 73.) כ"ז עקיבא מ"מ הך סתמא עיקר משום דמתיילא גבי הילכתא פסקתא דקידושין^ה ועוד דלמניו צהרנה מקומות כי האי סתמא כדקתני^ו התם (יבמות דף 77.) פשיטא צני חייבי לאוין כשרים נינהו ועוד תני^ז אחיו ממזר כל שאיסורו איסור ערוה וענוש כרת משמע דלא הוי ממזר אלא מחייבי כריתות^ח:
מתני'

תורה אור השלם
1. והק"ה לז' ולקרינו אקרי בריית דבית עולם תחת אשר קאא לאקרי ויקבר על בני ישראל: במדבר כה יג
2. ב"ר ר' חילא ופועל קרי תרצה חותן מתנים קמיו ופושטיו מן יקומות: דברים לג יא
3. וקאת אל הבית אשר יקריה בנמים ויהי וקריה אליו הדרתי היום לך אקריה כי באתי אל הארץ אשר נשבעתי לאבותינו לתת לך: דברים כג ו
4. לכן אמר הגני נתן לו את ברייתו שלום: במדבר כה יב

מוסף תוספות

- א. כיון שלא נודע לו פסולו באומה שעה. טו"ש"ע אה"ע ב. חקתני בהדיא מקוה זה בחזקה שלם היה עומד. ס"ג. וימשל דר"ט לקרבנות ואורי לי מיהת בקרבנות קאמר. ואמר ר"ע לא רשבי"ד. ד. דאיילו לר"ע אפילו מחייבי לאוין הוי ממזר. ריטב"א. ה. דכהאי גוונא קרי. הלכתא פסקתא בב"ק (קכ.). טו"ש"ע יבמות מט. ד"ה משעון.

תוס' ר"י הזקן

מגור. מגורת מים כמין בריכה. של דיוסקוס. שם אדם. מטהר. דאמר השתא הוא דחסר וכשטבלו בו היה שלם מטמא. דלא ידעין מאימתי חסר ונמצא שאין טבילה. ביחיד. בא אחד ואמר מדתינו ונמצא חסר נאמן דעד אחד נאמן באיסורים. ביחיד. בא אחד ואמר בעל מום הוא נאמן. שלח אחוי. אם איך בעל מום הפשט בנדיך ונראה. מתני'. שיש קידושין. קידושין תופסין בה. ואין עבירה בנישואיה שלא אסרה תורה. ויש עבירה. כגון חייבי לאוין.

מנא אמינא לה. דלאן עד אחד נאמן דצבר ערוה לפסול ואפילו אין לו מכחיש: מגורה. מגורת מים כמין בריכות מים כדאמר בצבא בתרא (דף 77 טו.) לא מכר את המגורות של מים: של דיוסקוס. שם אדם או שם מקום שצבינה: צוקים עלימה. ארבעים סאה: היה רבי טרפון מעסה. דאמר השתא הוא דחסר וצבעה שטבלו זה אדם וכלים שלימה היתה: מטמא. דלא ידעין מאימתי חסרה ונמצא שאינה טבילה: לענין שצבנות. שצבד כזר כשירה. לקמן יליף לה: בעל מום שעבודו. שצבד כזר פסולה ואפילו היה שוגג. לקמן יליף לה: מקוה פסולו ביחוד. צ"ל אחד ואומר אני מדדתי ונמצא חסר נאמן דק"ל (גיטין דף 73.) דעד אחד נאמן באיסורין: ובעל מום פסולו ביחוד. צ"ל אחד ואמר על מום הוא נאמן ולקמן מפרש לה: מאחרי. ממתנת אמו: שלח אחוי. אם איך בעל מום הפשט בגדיך ונראה והיינו דקתני בעל מום פסולו בגופו שנוכל לזכר הדברים וכן מקוה חסרונו לפנינו: והיפה לו ולזרעו אחריו וגו' צ"ל שבו חללין שצבנט לוי דקרא בנזיל דהא מחולל קרייה רחמנא שנתחלל מקדושת כהן: חולין שבו. חללין שבו חללין שצבנט לוי דקרא בשצט לוי כתיב: ובעל מום דעבודו פסולה מנן. אם עבד צבוג דאילו צבוג כתיב (ויקרא כג) אך אל הפירות לא יבא וגו' ולא יחלל את מקדשי אלא עבד בלא ידיעה מנלן דלא מכשרין ליה מאהאי קרא דוהיתא לו ולזרעו אחריו: הגני נתן לו.

לעיל מוהיתה לו כתיב אלמא בשלימים הוא דלכשר: מתני' כל מקום שיש קידושין ואין עבירה. שהקידושין תופסין בה ואין עבירה צבוגין שלם אסרתה תורה עליו: כהנה לויא וישראלית וכו'. לוי שנשא כהנת או ישראלית צנה לוי וכהן שנשא לויא ישראלית צנה כהן (ולוי) ישראל שנשא כהנת או לויא הולד ישראל. למשפחותם לציית אבותם כתיב: אלמנה לנ"ג. יש קידושין ויש עבירה דקסבר קידושין תופסין בחייבי לאוין^ט: אחר הפגום שצבינה^י שנוולד מפסולי כהונה הולד פסול וכן צן ממזר מישראלית ממזר וכן צב נתניה לישראל נתין וכן נתין ממזר נתין: מכל עריוס צבנורה. של חייבי כריתות: הולד ממזר. צבגמא^י מפרש לה: הולד כמותה. ולד נכרית נכרי ואם גייריהו הוי גר כשר ואינו ממזר: ולד שפחה. עבד^י ששחררו צעליו כשר ומותר בישראלית: גמ'

על דעתך שאדם הולך אצל כהן שלא היה בימיו אלא זה כשר ונתחלל בעל מום דעבודתו פסולה מנלן אמר רב יהודה אמר שמואל דאמר קרא אמור הנני נתן לו את בריתי שלום^ב כשהוא שלם ולא כשהוא חסר והא שלום כתיב אמר רב נחמן^ג וי"ו דשלום קטיעה היא: מתני'^ד כל מקום שיש קידושין ואין עבירה הולך אחר הזכר ואיזה זו זו כהנת לויא וישראלית שנשאו לכהן לוי וישראל יוכל מקום שיש קידושין ויש עבירה הולך אחר הפגום ואיזה זו זו אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתניה לישראל בת ישראל למזמר ולנתין וכל מי שאין לה עליו קידושין אבל יש לה על אחריים קידושין הולך ממזר ואיזה זה זה הבא על אחת מכל העדיות שבתורה^ה וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחריים קידושין הולך כמותה ואיזה זה זה ולד שפחה ונכרית: גמ' כל מקום שיש קידושין אמר ליה רבי שמעון לרבי יוחנן כללא הוא דכל מקום שיש קידושין ואין עבירה הולך אחר הזכר הרי גר

מוסף רש"י
ונודע שהוא בן גרושה. כהן חלל זר גמור הוא. דכתיב כהן העשא גרושה (ויקרא כג) לא יחלל זרעו. שחללו מדין כהנה (פסחים עב.). ב"ר ה' חילא. צהרנס כתיב. שימו טורה באפק מדין כהנה (פסחים עב.). כל מקום שיש קידושין. כל מקום שהקידושין תופסין ויש עבירה. צבוג קידושין (תמורה ח.).

מגור. מגורת מים כמין בריכה. של דיוסקוס. שם אדם. מטהר. דאמר השתא הוא דחסר וכשטבלו בו היה שלם מטמא. דלא ידעין מאימתי חסר ונמצא שאין טבילה. ביחיד. בא אחד ואמר מדתינו ונמצא חסר נאמן דעד אחד נאמן באיסורים. ביחיד. בא אחד ואמר בעל מום הוא נאמן. שלח אחוי. אם איך בעל מום הפשט בנדיך ונראה. מתני'. שיש קידושין. קידושין תופסין בה. ואין עבירה בנישואיה שלא אסרה תורה. ויש עבירה. כגון חייבי לאוין.